

DUMKAL COLLEGE
SANSKRIT
QUESTION BANK 2ND & 4TH SEM
Course Code: SANH-GE-T-02

A. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दीजिए : (मान- २)

- 1) गद्यकाव्य बलते की बोझाय? एर दुटि भाग की की ?
- 2) हितोपदेश के रचना करेन? तिनि कोन् राजार सभाकवि छिलेन?
- 3) शुकनास के छिलेन? तिनि काके उपदेश दान करेछिलेन ?
- 4) दशकुमारचरित कार रचना? दशकुमारेर प्रथम कुमारेर नाम की?
- 5) दग्गी विरचित ग्रन्थगुलिर नाम लेखा
- 6) भास्करवर्मा कार पुत्र एवं कार प्रपौत्र ?
- 7) " अंशवतार इव धर्मस्य " – के, काके एकथा बलेछेन?
- 8) वसुरक्षित एवं विहारभद्र के छिलेन ?
- 9) 'षाड्गुण्य' बलते की बोझाय ?
- 10) 'शुकसप्ततिकथा' एवं 'सिंहासनद्वारिंशिका' - ग्रन्थद्वयेर रचनाकार कारा?
- 11) "अतिगहनं तमो यौवनप्रभवम्" –के, काके एकथा बलेछेन ?
- 12) 'कादम्बरी' अर्थ की? एइ काव्येर मुख्य पात्र -पात्री कारा ?
- 13) 'पञ्चतन्त्र' ग्रन्थ रचनार अनुप्रेरणाय कोन् राजार भूमिका आछे? सेइ राजार तिन पुत्रेर नाम की की ?
- 14) 'वासवदत्ता' गद्यकाव्येर मुख्य पात्र -पात्री कारा ?
- 15) राजाके घुम थेके उठे प्रथम प्रहर की करते हय ?
- 16) निष्कलः ओ अटवी शब्देर अर्थ कि?
- 17) तोमार पाठ्य अनुसारे 'विशालाक्षः' ओ 'बाह्दग्गीपुत्र' के छिलेन?
- 18) 'तिलकमङ्गरी' के रचना करेन ? कार पृष्ठपोषकताय ग्रन्थटि रचित हय?
- 19) 'बेतालपञ्चविंशति' - कार रचना? ए ग्रन्थे कयटि अध्याय आछे?

B. নিম্নলিখিত প্রশ্নের উত্তর লেখ (মান- 5)

1. টীকা লেখ :- 'প ঞ্চতন্ত্রম্'।

2. টীকা লেখ :- 'হর্ষচরিতম্'।

3. সংক্ষিপ্ত টীকা লেখো : 'বেতালপঞ্চবিংশতি:'।

4. শুকনাসের মত অনুসারে গুরূপদেশের বিশিষ্টতাগুলি আলোচনা কর।

5. বাংলা অথবা ইংরাজীতে অনুবাদ কর:

उत्थितेन च राज्ञा क्षालिताक्षालिते मुखे मुष्टिमर्धमुष्टिं वाऽश्यन्तरीकृत्य
कृत्स्नमायव्ययजातमहनः प्रथमेऽष्टमे भागे श्रोतव्यम् । श्रृन्वत एवास्य चत्वारिंशतं
द्विगुणमपहरन्ति तेऽध्यक्षधूर्ताः । चाणक्योपदिष्टानाहारणोपायान् सहस्रधात्मबुद्धैव ते
विकल्पयितारः । द्वितीयेऽन्योन्यं विवदमानानां प्रजानामाक्रोशाद्दृश्यमानकर्णकष्टं
जीवति ।

6. বাংলা অথবা ইংরাজীতে অনুবাদ কর:

गुरुवचनमपि सलिलमिव महदुपजनयति श्रवणस्थितं शूलमभव्यस्य । इव तु करिण
इतरस्य शखाभरणमानन- शीभासमुदयमधिकतरमुपजनयति । हरति च सकलमति
मलिनमप्यन्धकारमिव दोषजातं प्रदोषसमचनिशाकर इव गुरुपदेशः प्रशमहेतुर्वयः
परिणाम इव पलितरूपेण शिरसिजजालममलीकुर्वन् गुणरूपेण तदेव परिणमयति ।

7. যে-কোনো একটি সংস্কৃত অথবা ইংরেজী অথবা বাংলায় সপ্রসঙ্গ ব্যাখ্যা কর :

i) কেবলञ्च निसर्गत एवाभानुभेद्यक्ष्मरत्नालोकच्छेद्यमप्रदी- पप्रभापनेयमतिगहनं तमो
यौवनप्रभवम् ।

ii) आगमदीपदृष्टेन खल्वध्वना सुखेन वर्तते लोकयात्रा ।

8. কুমারসেবক বিহারভদ্রের চরিত্র বিষয়ে সংক্ষেপে আলোকপাত কর।

9. টীকা লেখ : সিংহাসনদ্বাত্রিংশিকা

10. টীকা লেখ : দশকুমারচরিতম্

11. শুকনাসের বক্তব্য অনুসারে লক্ষ্মীর চরিত্র বর্ণনা কর।

12. বসুরক্ষিত কে ছিলেন? অনন্তবর্মার প্রতি বসুরক্ষিতের উপদেশ আলোচনা কর।

13. পাঠ্যাংশ অনুসারে দণ্ডীর কবিপ্রতিভার সমালোচনা কর ।

14. কাদম্বরীর শুকনাসোপদেশ অনুসারে বাণভট্টের কাব্য প্রতিভার মূল্যায়ন কর।

15. 'विश्रुतचरितम्' পাঠ্যাংশানুসারে দণ্ডীর রচনাসৈলী সম্পর্কে সংক্ষেপে লেখ।

C. নিম্নলিখিত প্রশ্নের উত্তর লেখ (মান- 10)

1. শুকনাসের বক্তব্য অনুসারে লক্ষ্মীর চরিত্র বর্ণনা কর।
2. বসুরক্ষিত কে ছিলেন? অনন্তবর্মার প্রতি বসুরক্ষিতের উপদেশ আলোচনা কর।
3. পাঠ্যাংশ অনুসারে দণ্ডীর কবিপ্রতিভার সমালোচনা কর।
4. কাদম্বরীর শুকনাসোপদেশ অনুসারে বাণভট্টের কাব্য প্রতিভার মূল্যায়ন কর।
5. উক্তিটির যথার্থতা বিবৃত কর: 'दण्डिनः पदलालित्यम्'।
6. विश्रुतचरितम् গ্রন্থে তোমার পাঠ্যাংশে বর্ণিত অনন্তবর্মার প্রতি বসুরক্ষিতের উপদেশাবলী বিবৃত কর।
7. সংস্কৃত সাহিত্যে গল্পসাহিত্যের ওপর বিস্তৃত আলোচনা কর।
8. শুকনাশের মতানুসারে লক্ষ্মীর চঞ্চলতার বর্ণনা দাও।
9. 'विश्रुतचरितम्' পাঠ্যাংশানুসারে দণ্ডীর রচনামূল্যায়ন সম্পর্কে সংক্ষেপে লেখ।
10. নিম্নলিখিত বিষয়গুলির যে-কোনো দুইটির উপর সংক্ষিপ্ত টিকা লেখ: (5X2)=10
वेतालपञ्चविंशति, योगक्षेम, विष्णुगुप्त, सुबन्धु, सिंहासनद्वारिंत्रिका
11. विश्रुतचरित পাঠ্য অংশের উদ্ধৃতি সহযোগে ব্যাখ্যা কর- 'दण्डिनः पदलालित्यम्'।
12. 'शुकनासोपदेशः' অনুসারে বাণভট্টের রচনামূল্যায়ন কর।
13. সংস্কৃত গল্পসাহিত্যে পঞ্চতন্ত্রের উপর বিস্তৃত আলোচনা কর।
14. সংস্কৃত সাহিত্যে গল্পসাহিত্যের উপর বিস্তৃত আলোচনা কর।
15. পণ্ডিত অম্বিকাদত্ত ব্যাসের জীবনী কবিকৃতি ও সাহিত্যধারা সম্পর্কে আলোচনা কর।